

Etalagebenen

Afdeling vaatchirurgie

www.nwz.nl

Inhoud

Wat zijn etalagebenen?	3
Behandeling	4
Mogelijke complicaties	6
Uw herstel	8
Uw vragen	8
Notities	9

In overleg met uw vaatchirurg wordt u behandeld voor etalagebenen. In deze folder vindt u uitleg over deze vaatziekte en over de verschillende behandel mogelijkheden.

Houdt u er rekening mee dat de situatie voor u anders kan zijn dan in deze folder staat.

■ **Wat zijn etalagebenen?**

Etalagebenen (claudicatio intermittens) is de naam voor een afwijking in een slagader naar of in de benen. Deze afwijking is het gevolg van ophoping van vet in de wand van de slagader, of van verkalking van de aderswand (atherosclerose). Door slagaderverkalking kan de slagader nauwer worden of zelfs helemaal dicht gaan zitten. Dit wordt vaatvernauwing genoemd.

Klachten door vaatvernauwing

Bij een vernauwing of afsluiting van een slagader kan er bij lopen, rennen of traplopen niet genoeg bloed door de slagaders stromen. Terwijl de beenspieren bij inspanning juist veel meer bloed en zuurstof nodig hebben. Hierdoor verzuuren de spieren na een stukje lopen. U krijgt dan kramp en pijn. Dit zakt na even rust weer af. U kunt dan weer verder lopen. Vandaar de naam ‘etalagebenen’: bij het bekijken van etalages staan mensen ook telkens even stil.

Klachten bij etalagebenen

Pijn bij het lopen

De belangrijkste klacht bij etalagebenen is pijn bij het lopen. De plaats waar u pijn krijgt, zit vaak iets onder de plaats van de vernauwing in de slagader. Krijgt u bijvoorbeeld pijn in uw bilstreek en bovenbeen? Dan zit de vernauwing in de bekenslagader. Of krijgt u pijn in uw kuit? Dan zit de vernauwing in de slagader in het bovenbeen. Het kan zijn dat pijn bij het lopen u thuis, op het werk of tijdens het sporten beperkt.

Andere klachten

Verder kunt u last krijgen van:

- koude voeten
- verlies van haar op uw benen
- verdikte teennagels, vaak met een schimmelinfectie
- vertraagde nagelgroei
- bleke benen
- rode kleur als u uw been laat hangen

Bij ernstige vaatvernauwing of afsluiting van de beenslagaders kan het zijn dat u ook in rust pijn krijgt, ook 's nachts. Verder genezen eventuele wonden slecht. Of u krijgt zonder aanleiding spontaan wonden.

■ Behandeling

De behandeling hangt af van welke slagader vernauwd is en de ernst van uw klachten:

- looptraining (conservatieve behandeling)
- dotteren, eventueel met plaatsing van een stent (dun buisje)
- operatie: endarteriectomie of bypass-operatie

De beste behandeling in uw geval

U krijgt van uw vaatchirurg uitleg over deze behandelingen. Ook overlegt uw vaatchirurg met u over de beste behandeling in uw geval.

3 belangrijke vragen

Voor een goede gezamenlijke beslissing kunt u deze 3 belangrijke vragen stellen:

- wat zijn de mogelijkheden?
- wat zijn de voor- en nadelen van die mogelijkheden?
- wat betekent dat in mijn situatie?

Meer informatie over deze vragen vindt u op www.3goedevragen.nl.

Looptraining

De behandeling van etalagebenen is in eerste instantie gericht op het beperken van het risico op verdere vaatvernauwing in het lichaam. Zo is de kans op vaatvernauwing groter bij:

- roken
- ongezond eten
- onvoldoende bewegen
- hoge bloeddruk
- diabetes (suikerziekte)
- hoog cholesterol

Intensieve looptraining is hier een onderdeel van. Het doel van looptraining is dat u langer kunt lopen zonder pijn.

Hoe werkt looptraining?

Door veel te lopen hebben spieren extra zuurstof nodig. Het lichaam probeert dit zelf op te lossen. Dit gebeurt doordat kleinere bloedvaatjes (zijtakken) die normaal niet gebruikt worden bij een zuurstoftekort open gaan staan. Hierdoor verbetert de toevoer van bloed naar de spieren.

Waar kunt u looptraining volgen?

We adviseren u looptraining te volgen bij een fysiotherapeut die aangesloten is bij het zorgnetwerk ClaudicatioNet. Looptraining wordt meestal door de zorgverzekeraar vergoed.

Dotteren

Ernstige vernauwing(en) worden zo nodig gedotterd. Bij een dotterbehandeling wordt een katheter (dun slangetje) via uw lies in de vernauwde slagader geschoven. Aan het uiteinde van de katheter zit een ballonnetje dat op de plaats van de vernauwing opgeblazen wordt. Hierdoor wordt het bloedvat ‘opgerekt’ en kan het bloed weer beter doorstromen.

Stent

Bij een (zeer) ernstige vernauwing plaatst de vaatchirurg zo nodig een stent in

de slagader. Dit is een kokertje van gevlochten metaal dat de slagader openhoudt.

Angiografie

Of dotteren van de slagader mogelijk is, wordt beoordeeld met een zogenoemde angiografie. Dit is een onderzoek waarbij contrastvloeistof in de slagaders wordt gebracht. Hierdoor kan de vernauwing zo nodig meteen tijdens het onderzoek gedotterd worden. Ook kan er dan eventueel direct een stent worden geplaatst.

Operatie

Vanwege de kans op complicaties, adviseert de vaatchirurg alleen een operatie bij (zeer) ernstige klachten. Denk aan wonden die niet genezen, of als u ook in rust klachten heeft. Of als u geen baat (meer) heeft bij looptraining.

CT-angiografie of MR-angiografie

Afhankelijk van uw situatie krijgt u in overleg met uw vaatchirurg eerst een CT- of een MR-angiografie.

Verskillende operaties

Er zijn verschillende operaties mogelijk:

- endarteriectomie: dit is plaatselijke verwijdering van de vernauwing
- bypass-operatie

U krijgt van uw vaatchirurg uitgebreid uitleg over welke ingreep in uw geval het beste lijkt. Dit is onder andere afhankelijk van de plaats van de vernauwing. Meestal wordt gekozen voor een omleiding van de verstopte slagader met een bypass. Hiervoor wordt een vaatprothese gebruikt of een ader van uzelf.

■ Mogelijke complicaties

Bij dotteren

Bij een dotterbehandeling is er een kleine kans op (één van) de volgende complicaties:

- bloedingen op de insteekplaats

- soms lukt het niet om de ader op te rekken
- het kan zijn dat er na korte tijd opnieuw een vernauwing ontstaat
- de kans is heel klein, maar het kan zijn dat een kalkdeeltje naar beneden schiet: u moet dan geopereerd worden

Bij een operatie

Bij operaties aan de bloedvaten is er een kleine kans op (één van) de volgende **algemene** complicaties:

- wondinfectie
- bloeding
- trombose
- longembolie
- longontsteking
- blaasontsteking
- hartinfarct

Bij operaties aan een **slagader** is er verder een kleine kans op (één van) de volgende **specifieke** complicaties:

- nabloeding
- trombose: dit is een afsluiting van de vaatprothese of de eigen ader

De kans is groot dat u dan opnieuw geopereerd moet worden.

Om complicaties zoveel mogelijk te voorkomen, wordt u vóór de operatie zo nodig ook onderzocht door een anesthesioloog, cardioloog en/of internist.

■ Uw herstel

Een vaatoperatie is een zware operatie. Houdt u er daarom rekening mee dat het lang kan duren voordat u helemaal hersteld bent. Afhankelijk van het type operatie, bespreekt de vaatchirurg met u wat u kunt verwachten.

Bloedverdunnende medicijnen

Na de operatie gebruikt u de rest van uw leven bloedverdunnende medicijnen. Verder is het belangrijk dat eventuele hoge bloeddruk, hoog cholesterol en/of diabetes goed onder controle blijven.

■ Uw vragen

Met vragen kunt u op werkdagen van 08:30 - 16:30 uur contact opnemen met de polikliniek chirurgie:

- locatie Alkmaar: 072 - 548 2400
- locatie Den Helder: 0223 - 69 6237

Vaatchirurgie

Het specialisme

Het specialisme vaatchirurgie houdt zich bezig met onderzoek, diagnose en behandeling van ziekten die te maken hebben met bloedvaten: aders en slagaders. Denk aan vernauwingen, afsluitingen en verwijdingen van bloedvaten. Vaatziekten zijn vaak het gevolg van meerdere gezondheidsproblemen. Denk aan hoge bloeddruk, overgewicht, diabetes en familiale aanleg. Afhankelijk van de ernst worden vaatziekten behandeld met medicijnen, een dotterbehandeling of een operatie.

Vaatcentrum

Het behandelteam van vaatchirurgie werkt binnen het gespecialiseerde vaatcentrum van de Noordwest Ziekenhuisgroep nauw samen met zorgverleners van andere specialismen. Denk aan interventie-cardiologen, vasculair geneeskundigen, vaatlaboranten en diabetesverpleegkundigen. Kijk voor meer informatie ook op www.nwz.nl bij het specialisme vaatchirurgie.

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie	Chirurgie afdeling communicatie Noordwest Ziekenhuisgroep
Vormgeving	vormgeving Noordwest Ziekenhuisgroep
Druk	Ricoh
Artikel nr	228453/2017.03

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl.